

समय - तीन घण्टे 15 मिनट

पूर्णांक 100 अं.।

नोट: प्रारम्भ के 15 मिनट परीक्षार्थियों को प्रश्नपत्र पढ़ने के लिए निर्धारित हैं।

1- कुनै एकको सप्रसंग व्याख्या गर्नुहोस् — 15

क) यूरोपीय काव्य, चाहे त्यो सुखान्त होस चाहे दुःखान्त, त्यसको स्तुति मिथुन-भाव, उदर-वृत्ति र त्यसको प्रायिको निमित्त संघर्षभन्दा टाढा गएको छैन।

ख) संस्कृत नै हाम्रा पूर्वजहरूबाट मिलेको त्यस्तो अमूल्य पैतृक-सम्पत्ति हो जसको कि उख रक्षा एवं प्रचार गर्ने भार हाम्रा उपर उत्रेको छ। यसलाई बहन गर्नु हामीहरूको परम्परागत कर्तव्य हो। यो कुरा हामीहरूले कहिल्यै भुल्न हुँदैन।

2- कुनै एक पद्यको सप्रसंग व्याख्या गर्नुहोस् — 15

क) कालो मन्दाकिनीको जल, जलानिधिका भोतिको ज्योति कालो।

कालो सोदासिनीको चहक सब,
शरच्चन्द्रको कान्ति कालो ॥

केलाश-श्रेणी कालो, भलमल गर्ने
हर्यको विम्ब कालो।

यो श्मशान स्तुति कालो, मनबिच छ भने-

दम्भ दुर्भाव कालो ॥

ख) विद्याले चित्र खारी कुमति जाति सबै नाशपारी निधारी ।
भारी भारी कुराको हृदय कमलमा भाव दिन्दै उभारी ॥
भाबै झूलो हुनाले जन सुजन भनी लोकमा नाश पाई,
ज्ञानी झूला कहाई विपुल तरहका कार्य लिन्दैन चलाई ॥

3- प्रह्लादनाटकको आधारमा प्रह्लादको
चरित्रगत विशेषता केलाउनु होस् ————— 10

4- लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाको संक्षिप्त परिचय लेख्नु होस् — 10

5- तरुण तपसीका पञ्चमविश्रामको सारांश लेख्नु होस् — 10

6- नेपालीमा अनुवाद गर्नु होस् ————— 5X1 = 5

क) अहं संस्कृतं पठामि ।

ख) आवां समाचारपत्रं पठामः ।

ग) सः प्रतिदिनं मन्दिरं गच्छति ।

घ) देवदत्तः कारयानं चालयति ।

ङ) गायत्री प्रातःकाले चायं पिबति ।

7- संस्कृतमा अनुवाद गर्नु होस् ————— 5X1 = 5

क) मेरो नाम उमेश हो ।

ख) म विद्यालय जान्छु ।

ग) मोहनलालले गीतालाई बोलाउँछ ।

घ) उसले नरिवलको पानी पिउँछ ।

ङ) तिमीले फल खान्छौ ।

स्वामी

8- कुनै एक विषयमा निबन्ध लेख्नुहोस् 10
 क) ~~जल प्रदूषण~~ जल प्रदूषण । अंक
 ख) फागु पूर्णिमा ।

9- क) कुनै एक छन्दको लक्षण र उदाहरण लेख्नुहोस्- 5
 1) उपेन्द्र वज्रा ।
 2) भुजंग प्रयात ।

ख) कुनै एक अलंकारको लक्षण र उदाहरण लेख्नुहोस्- 5
 1) उपमा ।
 2) अतिशयोक्ति ।

10- क) कुनै दुईको सान्धि विच्छेद गरी
 सान्धिको नाम पनि लेख्नुहोस् 2x2 = 4
 1) रमेशः ।
 2) कृष्णैकत्वम ।
 3) विष्णुस्त्राता ।

ख) युष्मद् शब्दको प्रथमा विभक्तिका
 रूप लेख्नुहोस् 3

ग) ^{लटलकार} पठ्धातु मध्यम पुरुषको
 रूप लेख्नुहोस् 3

⊙

उत्तर

11-	अव्ययीभाव समासको उदाहरण हो
(A)	हरसाल
(B)	चक्रपाणि
(C)	रिकरथर
(D)	डोकोनाम्लो
12-	षष्ठी तत्पुरुष समासको उदाहरण हो
(A)	सीताराम
(B)	कुलदेवता
(C)	डोकोनाम्लो
(D)	बुद्धिजीवी
13-	डोकोनाम्लो को विग्रह हो
(A)	डोकाको नाम्लो
(B)	डोकाहरको नाम्लो
(C)	डोको र नाम्लो
(D)	डोकामा नाम्लो
14-	द्वन्द्व समासको उदाहरण हो ?
(A)	सीताराम
(B)	रातभर
(C)	वनभोज
(D)	वेशवासी
15-	मोतीराम भट्टको जन्मस्थान कुन हो ?
(A)	वाराणसी
(B)	प्रयाग
(C)	काठमाडौं
(D)	लुम्बिनी
16-	'द्विकथुन'को विग्रह हो-
(A)	द्वेक पनि थुन पनि
(B)	द्वेकमा थुन
(C)	द्वेक र थुन
(D)	द्वेकद्वेकमा थुन
17-	'लखपति'को विग्रह हो-
(A)	लाखमा पति
(B)	लाखको पति
(C)	लाखद्वेकको पति
(D)	लाखको निम्ति पति